

Scenariusz lekcji języka polskiego

Temat: *Świat wartości*

Autor: Jolanta Banasiewicz

Przedmiot, klasa: język polski, szkoła podstawowa kl. 7, 8

Cel główny: wprowadzenie uczniów w świat wartości i ukierunkowanie ku wartościom

Cele operacyjne

Uczeń:

- czyta tekst ze zrozumieniem;
- porządkuje i stosuje w praktyce zdobytą wiedzę odwołując się do lektur obowiązkowych;
- uzasadnia zdanie, argumentuje;
- dokonuje hierarchizacji wartości, odnosi się do wzorców postępowania;
- efektywnie współpracuje w parze, grupie.

Metody i formy: metoda podająca (wykład informacyjny, objaśnienie), metoda zajęć praktycznych, metoda aktywizująca (ranking, tzw. piramida), praca zbiorowa jednolita, praca indywidualna, praca w parach, praca w grupie

Środki dydaktyczne, pomoce: tekst „Współczesny Scrooge” („Kalendarz ósmoklasisty”, GWO), tabliczki (zalamowane kartki A4), metodniki CEO, patyczki ok, weryfikarty (karty do informacji zwrotnej), tablica multimedialna, szary papier, klej, pisaki

Czas trwania zajęć: 45 min.

Tok zajęć:

1. Zapoznanie uczniów z celem lekcji.
Podanie tematu lekcji i zapisanie go na tablicy.
Zapoznanie uczniów z kryteriami sukcesu i omówienie ich.

Kryteria sukcesu:

- *czytam ze zrozumieniem*
- *dokonuję wyboru, negocjuję*
- *uzasadniam swoje zdanie podając właściwe argumenty*
- *efektywnie współpracuję w parze, w grupie*

2. Wprowadzenie do tematyki lekcji.

Nauczyciel prosi uczniów o wyjaśnienie znaczenia słowa „wartość”. Uczniowie zapisują na tabliczkach skojarzenia do podanego słowa. Na znak nauczyciela uczniowie podnoszą tabliczki do góry w celu sprawdzenia poprawności wykonania zadania.

Nauczyciel wyświetla na tablicy definicję.

wartość – zasada moralna, przekonanie; wzorzec

Uczniowie zapisują definicję do zeszytu.

Następnie prowadzący uświadamia uczniom, że każdy z nas może kierować się w życiu innym niż koleżanki/ koledzy systemem wartości. Może to zależeć od różnych czynników.

Nauczyciel odwołuje się do omawianych na lekcji lektur obowiązkowych: „Latarnik” H. Sienkiewicza, „Kamienie na szaniec” A. Kamińskiego. Przypomina, jakimi wartościami kierowali się bohaterowie tych książek (honor, ojczyzna, patriotyzm), dlaczego stawiali te wartości ponad wszystko, co miało na to wpływ.

3. Praca w parach.

Nauczyciel rozdaje uczniom kserokopię tekstu „Współczesny Scrooge”

(w tekście prowadząca dokonała niewielkich zmian) i zapowiada, na czym będzie polegało zadanie.

Zadaniem uczniów jest podkreślenie fragmentów, pokazujących podobne sytuacje współczesnego bohatera tekstu- Edwarda Bogackiego i Ebenezera Scrooge'a z „Opowieści wigilijnej” Ch.Dickensa.

Nauczyciel głośno odczytuje tekst.

Wigilijny wieczór, około godz.17.00. Edward Bogacki, dyrektor serwisu społecznościowego SIM.com, siedzi w pustym biurówcu. Przed chwilą wyszedł ostatni pracownik. W portalu nic się nie dzieje, nie ma czego komentować. Ruch zamarł, jak zawsze między 17.00 a 20.00 w Wigilię. Edward jest zły, nie lubi świąt, bo niby ma wielką agencję pracowników, ale 24 grudnia nie może ich zmusić, by siedzieli przy komputerach do wieczora. Tymczasem do końca roku i wykonania planu liczby odsłon w portalu został tydzień.

Bogacki nie spieszy się do domu. Rozstał się z żoną kilka lat temu, ponieważ nie chciała się przenieść z dziećmi do miasta, gdy dostał awans na dyrektora portalu. Teraz zarabia naprawdę duże pieniądze, ale liczy się z każdym groszem. Widuje córkę i syna raz na dwa tygodnie w weekendy. Nie narzeka, bo ma na SIM.com 800 przyjaciół na swoim profilu. Zaczyna dzień od sprawdzania, co u nich słychać. Wpisuje komentarze, no i jeszcze zarabia na ich aktywności. Dziś od rana ślą życzenia świąteczne. Otrzymał też sms-em i mailem 20 choinek i z 50 wierszyków gotowców. Większość już zna

z poprzedniego roku, ale grzecznie odpisał, kopiując te , które dostał po raz pierwszy. Denerwują go za to maile z prośbą o wpłatę na fundacje dobroczynne, nachalne reklamy ze zdjęciami biednych dzieci, straszenie, że bezdomni zamarzają zimą, no i te wszystkie akcje charytatywne typu „Świąteczna paczka”. Przecież płaci ogromne podatki i są instytucje, które powinny zająć się biednymi.

Sprawdzenie poprawności wykonanego zadania. Nauczyciel za pomocą patyczków losuje uczniów do odpowiedzi.

4. Wprowadzenie do zadania.

Prowadzący prosi uczniów o zapisanie na swojej tabliczce trzech wartości, jakimi kieruje się w życiu Edward Bogacki. Na znak nauczyciela uczniowie podnoszą tabliczki do góry w celu sprawdzenia poprawności zadania.

Odczytanie odpowiedzi uczniów.

Komentarz nauczyciela: Edward Bogacki mimo tego, że ma tak wielu wirtualnych znajomych, sam spędza Wigilię i święta Bożego Narodzenia, ponieważ kieruje się w życiu wartościami materialnymi.

Jakimi wartościami powinien kierować się w życiu, żeby nie spędzał świąt samotnie?

5. Praca w grupach 4 –osobowych.

Nauczyciel dzieli klasę na grupy i rozdaje zadanie oraz szary papier, klej, pisaki.

Zadanie

Na kartkach zostały zapisane różne wartości. Odczytajcie je uważnie. Zastanówcie się, którymi wartościami powinien kierować się w życiu współczesny Scrooge – czyli Edward Bogacki, żeby nie być samotnym. Wspólnie wybierzcie tylko 6 cech, spośród podanych, uporządkujcie je wg tzw. piramidy. Na szczycie umieśćcie najważniejszą, Waszym zdaniem, wartość. Uzasadnijcie swój wybór w jednym zdaniu i zapiszcie pod piramidą.

Powodzenia!

Wartości do wyboru:

<i>miłość</i>	<i>przyjaźń</i>	<i>uczciwość</i>	<i>szczęście</i>
<i>praca</i>	<i>rodzina</i>	<i>pieniądze</i>	<i>wykształcenie</i>
<i>hojność</i>	<i>patriotyzm</i>	<i>zdrowie</i>	<i>kariera</i>
<i>tolerancja</i>	<i>bogactwo</i>	<i>lojalność</i>	<i>bezinteresowność</i>

6. Zaprezentowanie przez grupy wyników pracy.
7. Podsumowanie zajęć przez nauczyciela.
8. Sprawdzenie przez prowadzącego realizacji zakładanych celów lekcji w odniesieniu do kryteriów sukcesu z wykorzystaniem weryfikart.
Ocena pracy uczniów.
9. Podanie pracy domowej.
W formie pisemnej przekonaj rówieśnika, że posiadanie wiedzy jest większą wartością niż wartości materialne. W uzasadnieniu podaj co najmniej trzy argumenty.

Bibliografia:

Fischer B., Hajduk M., *Język polski. Kalendarz ósmoklasisty*, Gdańsk 2018
Słownik języka polskiego, PWN

Propozycja ewaluacji:

Do ewaluacji można wykorzystać pomoce OK: weryfikarty, tabliczki.

Weryfikarty (edukacja dla efektów) to zestaw 32 kart, które umożliwiają przeprowadzenie rundy podsumowującej lekcję i ułatwiają uczniom wyrażanie swoich opinii. Zastosowanie ich jest ciekawym sposobem na zweryfikowanie wiedzy zdobytej na lekcji. Zestaw kart zawiera różne stwierdzenia, więc uczniowie nie sugerują się odpowiedzią poprzedników.

Podczas zajęć pomocnym dla nauczyciela i atrakcyjnym dla uczniów narzędziem aktywizującym są tabliczki, czyli zalaminowane białe kartki formatu A4, po których można pisać pisakami zwykłymi lub przeznaczonymi do tablic suchościernych. Korzystając z nich, nauczyciel uzyskuje natychmiast diagnozę poziomu zrozumienia zadania i sprawdza wiedzę całej klasy. Każdy z uczniów jest zmuszony do poszukiwania odpowiedzi na pytanie, przez co zwiększa się jego zaangażowanie w naukę. Używając tabliczek na lekcji, eliminujemy sytuacje, kiedy rozmawiamy zazwyczaj z tymi samymi osobami, zawsze zgłaszającymi się do odpowiedzi.

Uwagi do sposobu realizacji:

Zastosowana metoda rankingu, czyli tzw. piramida zmusza uczniów do wyboru, negocjacji, kompromisu oraz hierarchizacji w obrębie wybranych wartości. Sprawia, że dyskusje w grupie są ożywione i niekiedy uczestnikom trudno dojść do porozumienia. To metoda aktywizująca uczniów i odpowiednia do zastosowania na każdym poziomie edukacyjnym.